

Силабус курсу:

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	магістр
<i>Спеціальність:</i>	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та інші
<i>Рік підготовки:</i>	1
<i>Семестр викладання:</i>	весняний
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	залік

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Швець Наталія Вячеславівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри економіки і підприємництва

посада

shvets@snu.edu.ua

509аГК, за

+38-050-225-75-07

розкладом

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: Сучасна світова тенденція у державному управлінні – це людоцентризм, який також передбачає новий підхід до розуміння соціальної політики як на рівні держави, так і на рівні підприємства.

Курс «Соціальна політика» спрямований на набуття знань і практичних навичок майбутніми управлінцями щодо забезпечення гідних та рівноправних умов життя для працівників, що є запорукою високої ефективності їх праці та раціонального використання ресурсів підприємства. В основу курсу покладені сучасні теорії та найкращі практики формування соціальної політики.

Курс може бути корисним здобувачам спеціальностей 071 Облік і оподаткування, 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», а також майбутнім інженерам і юристам.

Результати навчання:

здобувач повинен знати:

- сутність і значення соціальної політики;
- моделі соціальної політики в різних економічних системах і механізм їх застосування;
- основні напрями соціальної політики в Україні;
- нормативно-правове забезпечення соціальної сфери;
- форми соціального захисту населення;
- механізм реалізації соціальної політики держави;
- форми планування та фінансування соціальної сфери;
- проблеми пенсійної системи України та її етапи впровадження;
- формування соціальної політики підприємства.

вміти, мати навички:

- орієнтуватися у моделях соціальної політики;
- оцінювати сучасний рівень соціально-політичного становища в Україні;
- характеризувати рівень захисту економічно-активного населення і соціально вразливих верств населення;
- орієнтуватися у нормативно-правових документах, що регламентують соціальну політику в Україні;
- виявляти переваги та недоліки існуючого пенсійного забезпечення з урахуванням зарубіжного досвіду;
- формувати соціальну політику підприємства (організації);
- планувати соціальний розвиток персоналу;
- визначати ефективність соціальних заходів соціально-економічного розвитку підприємства.

Передумови до початку вивчення:

Спеціальні знання не потрібні.

Мета курсу (набуті компетентності)

У наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
2. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
3. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/П З)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Соціальна політика як функція державного управління	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Об'єкт, предмет, методи і завдання соціальної політики. Держава та її роль в реалізації соціальної політики. Соціальна політика і соціальна справедливість. Соціальне партнерство, його роль у вирішенні соціальних проблем.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
2.	Моделі соціальної політики в різних економічних системах	денна 4/0/4 заочна 0,3/0/0,3	Соціальна політика у ринковій системі. Характеристика моделей соціальної політики в країнах з розвинутою ринковою економікою. Досвід Японії, США, Швеції в формуванні соціального забезпечення. Проблема вибору моделі соціальної політики в Україні. Стратегії, цілі й пріоритети в соціальній політиці України в ринковій економіці.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
3.	Нормативно-правове забезпечення соціальної політики в Україні	денна 3/0/3 заочна 0,1/0/0,1	Соціальні нормативи як відправна точка соціальної політики. Державні соціальні стандарти — основа нормативно-правового забезпечення соціальної політики. Базовий державний мінімальний соціальний стандарт. Принципи, цілі й завдання соціальної стандартизації. Система державних соціальних стандартів і нормативів в Україні. Основні та додаткові види державних соціальних гарантій. Правове і нормативно-методичне забезпечення соціальної політики. Міністерство соціальної політики як суб'єкт реалізації соціально-політичних завдань країни.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
4.	Планування і фінансування розвитку соціальної сфери	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Поняття соціальної сфери та її галузі. Рівні управління соціальною сферою. Джерела фінансування соціальної сфери. Напрямки покращення фінансування соціальної сфери в Україні	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
5.	Система соціального захисту людини	денна 2/0/2	Сутність категорій «соціальний захист», «соціальне забезпечення». Принципи побудови системи	Участь в обговоренні Тести

№	Тема	Години (Л/ЛБ/П З)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
		заочна 0,3/0/0,3	соціального захисту в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки. Соціальний захист як система. Пріоритетні напрямки розвитку соціального захисту в Україні	Завдання для самостійної роботи
6.	Соціальний захист економічно активного населення	денна 1/0/1 заочна 0,2/0/0,2	Характеристика категорії «економічно активне населення». Система соціального захисту економічно активного населення. Захист населення від безробіття та захист безробітних. Мінімальна заробітна плата та її індексація в умовах інфляції. Досвід надання допомоги для безробітних у розвинутих країнах.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
7.	Урегулювання та вирішення соціально-трудова конфліктів	денна 1/0/1 заочна 0,2/0/0,2	Сутність соціально-трудова конфлікту, їх різновиди, причини і умови виникнення. Методи управління соціально-трудова конфліктами. Стратегії переговорів у вирішенні соціально-трудова конфліктів. Соціальне партнерство як досягнення злагоди в колективному трудовому спорі (конфлікті)	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
8.	Форми захисту соціально вразливих категорій населення	денна 1/0/1 заочна 0,2/0/0,2	Соціально вразливі категорії населення як пріоритетний напрям соціальної політики. Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки соціально вразливих категорій населення. Державна молодіжна політика, її фінансування та гарантії соціального захисту молодих громадян. Центри соціальних служб та види соціальних послуг для молоді. Державна соціальна допомога сім'ям з дітьми та її види. Державна соціальна допомога інвалідам.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
9.	Сучасний стан і проблеми пенсійної системи України	денна 1/0/1 заочна 0,2/0/0,2	Пенсія як соціально-політична категорія. Види пенсій та критерії їх призначення. Сучасний стан і проблеми пенсійної системи України. Мета, напрями і завдання пенсійної реформи	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи

Рекомендована література

1. *Балтачєєва Н.А.* Теорія та практика формування і реалізації соціальної політики в Україні [Текст] : (монографія) / Балтачєєва Н.А. ; Донец. нац. ун-т. - Донецьк : ДонНУ, 2010. - 433 с.
2. Донецк : Юго-Восток, 2009. – 445 с. *Модернізація України – наш стратегічний вибір* : Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К., 2011. – 416с.
3. *Ищенко А.О.* Соціальна і гуманітарна політика [Текст] : навч.-метод. посіб. / М.П. Іщенко, А.О. Овчаренко, Я.В. Подолян ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : [Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького], 2011. – 400 с.
4. *Корецька С.О.* Соціальна політика України: теорія, методологія, механізми реалізації [Текст] : монографія / С.О. Корецька ; Донец. держ. ун-т управління.
5. *Лопушняк Г.С.* Державна соціальна політика як передумова економічного розвитку України [Текст] : монографія / Г. С. Лопушняк ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Л. : [ЛРІДУ НАДУ], 2011.– 372 с.
6. *Людський розвиток в Україні: соціальні та демографічні чинники модернізації національної економіки (колективна монографія)* / [Лібанова Е.М., Макарова О.В., Курило І.О. та ін.]; за ред. Е.М.Лібанової. – К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2012. – 320 с.
7. Медяник В.А. *Поняття державної соціальної політики: адміністративно-правовий аспект* // Юридичний науковий електронний журнал. – 2020. – № 3, С. 528-531.
8. Моторнюк У.І. *Соціальна політика як необхідна умова функціонування соціальної держави* // Економіка та держава. – 2016. – № 12, С. 23-26.
9. Тюленєва Ю.В. *Особливості державної соціальної політики в Україні* // Сучасні проблеми економіки і підприємництва. – 2019. – Вип. 24, С. 40-45.
10. Чорна Л.О. *Соціальна політика України: особливості та напрями розвитку* // Агросвіт. – 2018. – № 18, 16-20.
11. *Ярова Л.В.* Соціальна політика України в контексті європейської інтеграції [Текст] : монографія / Л.В. Ярова. – Держ. заклад "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського". – О. : Фенікс, 2011. – 320 с.

Оцінювання курсу

За вчасне та повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Самостійна робота 1	5
Самостійна робота 2	5
Самостійна робота 3	5
Самостійна робота 4	5
Самостійна робота 5	5
Самостійна робота 6	5
Самостійна робота 7	5
Самостійна робота 8	5
Самостійна робота 9	5
Тестування за темами	10
Іспит	45
Разом	100
Оцінка за самостійну роботу в межах 5 балів враховує присутність та активність роботи здобувача на лекційних та практичних заняттях	

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Здобувач може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувач можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання. Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.